

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Інститут післядипломної освіти та довузівської
підготовки**

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Публічне управління в освіті, сфері охорони здоров'я
Освітня програма «Публічне управління та
адміністрування»

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на
засіданні кафедри управління
та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «27» серпня 2018 р.

м. Івано-Франківськ – 2018

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Публічне управління в освіті, сфері охорони здоров'я
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	
Курс / семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Необхідність вивчення дисципліни обґрунтовується появою нових вимог до ефективності управління діяльністю різних суб'єктів господарювання в умовах трансформації економіки нашої держави та глобалізаційних процесів, що відбуваються у світовій економіці. Слід зазначити, що структурним елементом будь-якої національної економіки є суб'єкти господарської діяльності різних організаційно-правових форм, які мають різні цілі діяльності. Але разом з тим кожний суб'єкт господарської діяльності має сформулювати систему управління та організувати процес управління таким чином, щоб забезпечити досягнення стратегічних цілей та створити умови для подальшого розвитку в нестабільному середовищі функціонування сучасних організацій. Виконання такого завдання може бути під силу лише управлінцю обізнаному у питаннях організаційного дизайну, методів і інструментів управління, технологій і методів прийняття управлінських рішень, планування та діагностики різних аспектів діяльності та використання ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, тощо), особливостях розробки конкурентної політики та конкурентної стратегії спроможного оцінити ризики та вчасно запропонувати і впровадити заходи антикризового управління.

Ефективне управління охороною здоров'я в системі публічної служби держави сьогодні є невід'ємною складовою існування достатньо розвиненої держави і розглядається світовим співтовариством як критерій досягнення соціальної справедливості та злагоди, що обумовлює важливе значення вивчення дисципліни

Мета – вивчення дисципліни є визначення основних політичних процесів у сфері державної політики охорони здоров'я в умовах суспільних трансформацій і формування ринкової економіки шляхом надання слухачам знань з державної політики і стратегії в галузі управління охороною здоров'я враховуючи всі рівні управління та сучасні аспекти охорони здоров'я, які включають напрямок сприяння здоров'ю та формування здорового способу життя та управління в сфері освіти.

Основні завдання:

- спеціалізованих концептуальних знань, набутих у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи;
- критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межпредметних галузях.
- розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог .
- прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;
- здатність до подальшого навчання.
- сприяння розвитку професійної кваліфікації слухачів на підставі надання систематизованих знань щодо державної політики у сфері охорони здоров'я.
- зосередження уваги слухачів на особливостях формування та реалізації сучасної державної політики і стратегії у сфері охорони здоров'я;
- ознайомлення з державною політикою щодо перебудови медичного забезпечення в Україні, основних етапів та змісту сучасного реформування медичної галузі;
- розробка та впровадження теоретичних і організаційно-правових засад державного управління у практику діяльності та розвитку охорони здоров'я в Україні;
- ознайомлення слухачів із зарубіжним досвідом щодо розвитку теорії і практики

організації та функціонування державного управління охорони здоров'я;
 – розширення уявлення слухачів щодо теоретичних і практичних аспектів державного управління охорони здоров'я;
 – навчити слухачів максимально використовувати отримані знання в процесі становлення та розвитку державного управління охорони здоров'я в Україні

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті	Знати: 1. Визначення поняття «управління» та «менеджменту». 2. Історія розвитку теорії управління. 3. Наука «управління», «менеджмент» в сучасних умовах. 4. Закономірності, принципи, функції менеджменту освіти	• Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні	Знати: 1. Державне управління системою освіти. Державна політика і галузі освіти. 2. Європейська модель освіти. 3. Американська модель освіти. 4. Японська модель освіти. 5. Державний характер управління системою загальної середньої освіти. 6. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою.	Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воршити • Завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Особливості управління закладами освіти	Знати: 1. Сутність підготовки та прийняття управлінських рішень в закладах освіти. 2. Особливості та етапи управлінського циклу. 3. Особливості та значення інформаційного забезпечення процесу управління. 4. Принципи освіти і політики України. Державні органи управління системою загальної середньої освіти.	• Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшити • Завдання для самостійної роботи

4.	Тема 4. Освітній заклад, як об'єкт управління	Знати: 1. Сутність поняття та структура педагогічної системи. 2. Класифікація педагогічних систем. 3. Закрита відкрита педагогічні системи. 4. Умови функціонування педагогічної системи. 5. Загальні умови функціонування педагогічної системи	• Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Управлінська діяльність керівника закладу освіти.	Знати: 1. Зміст управлінської діяльності керівника закладу освіти. 2. Роль та функції адміністратора в системі освіти. 3. Вимоги до характерологічних особистих, професійних рис керівника. 4. Професіограма керівника закладу освіти. 5. Особливості професійної підготовки керівника-менеджера освіти. 6. Планування, організація, мотивація і контроль, як основні функції управлінської діяльності. 7. Стили керівництва в освітніх закладах.	• Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшопи • Завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Загальні теоретичні основи державної політики у сфері охорони здоров'я	Знати: 1. Вступ до державної політики і стратегії. 2. Державна політика як соціальне явище. 3. Роль держави та інших суспільних груп у формуванні державної політики у сфері охорони здоров'я. 4. Законодавча та нормативна бази сприяння реалізації політики. 5. Система суспільного добробуту. 6. Фактори, що формують систему соціального добробуту. 7. Соціально-економічні передумови реформування системи охорони здоров'я.	• Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшопи • Завдання для самостійної роботи
7.	Тема 7. Міжнародний досвід формування державної політики в галузі охорони	Знати: 1. Політика з охорони здоров'я Всесвітньої організації охорони здоров'я.	Тести, • Контрольні запитання, • Кейси,

	здоров'я та можливості його адаптації в Україні.	2. Політика в сфері охорони здоров'я Європейського Союзу. 3. Досвід формування державної політики в галузі охорони здоров'я в країнах з ліберальними системами охорони здоров'я. 4. Організація систем охорони здоров'я в країнах з соціально направленою політикою в галузі охорони здоров'я. 5. Світові моделі формування державної політики з охорони здоров'я та їх адаптація в умовах України.	• Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшити • Завдання для самостійної роботи
8.	Тема 8. Державна політика і стратегія України в галузі охорони здоров'я	Знати: 1. Основні проблеми системи охорони здоров'я в Україні. 2. Концепція реформування охорони здоров'я в Україні. 3. Успіхи, прорахунки та перспективи подальшого впровадження державної політики в сфері охорони здоров'я в Україні. 4. Роль державних службовців у формуванні та реалізації політики в галузі охорони здоров'я. 5. Роль недержавних, громадських професійних організацій в розробці та реалізації державної політики в галузі охорони здоров'я	Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшити • Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	25
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання (написання та захист проєкту)	20
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за індивідуальне завдання	Екзамен	Разом
25	5	20	50	100
Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.				

- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.
- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за індивідуальне завдання (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання есе, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- 90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- 70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література: Основна 1. Конституція України: Прийнята Верховною Радою України 28 черв. 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. 2. Здоровье – 21. Основы политики достижения здоровья для всех в Европейском регионе Всемирной организации здравоохранения / ВОЗ, Европейское региональное бюро. – Копенгаген, 1999. – 310 с. 3. Концепція розвитку охорони здоров'я населення України: Затв. Указом Президента України від 7 груд. 2000 р. №1313/2000. – Б.м., 2000. 4. Волос Б., Вашев О. Державна політика і стратегія в галузі охорони здоров'я. Опорний конспект лекцій. - Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ, 2005. - 80 с. 5. Банчук М. В. Основні проблеми державного управління реформуванням галузі охорони здоров'я України [Текст] : монографія / М. В. Банчук ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - Київ : НАДУ, 2013. - 439 с. 6. Державна політика з охорони громадського здоров'я в Україні: навч. посіб./ І.М. Солоненко, Л.І. Жаліло – кер. автор. колективу/. К.: Вид-во НАДУ, 2004. – 116 с. 7. Стеценко С. Г. Медичне право України: Підручник/С. Г. Стеценко, В. Ю. Стеценко, І. Я. Сенюта. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 507 с. 8. Стеценко С. Г. Сучасне українське медичне право: Монографія / За заг. ред. С. Г. Стеценка. – К.: Атіка, 2010. – 496 с. 9. Ярош Н. П. Державні соціальні стандарти у сфері охорони здоров'я України [Текст] / Н. П. Ярош ; Національна академія держ. управління при Президентові України. - К. : НАДУ, 2006. - 196 с. 10. Мартинець Л.А. Сучасні моделі освіти: навч.-метод. посібник. Донецьк, 2015. 102 с. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/33/1/Сучасні%20моделі%20освіти_2016.pdf 11. Управління загальноосвітньою школою в сучасних умовах / за ред. І. Л. Лікарчука. Київ: Вид. О. М. Ешке, 2003. 312 с. 12. Управління загальноосвітньою школою в сучасних умовах / за ред. І. Л. Лікарчука. Київ: Вид. О. М. Ешке, 2003. 312 с. 2. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гоголя та ін. Київ: НУБіП України, Допоміжна література 1. Карамішев Д. В. Стратегічне управління інноваційними процесами в системі охорони	

- здоров'я: державні механізми. Національна академія держ. управління при Президентові України, Харківський регіональний ін-т держ. управління. - Х. : Видавництво ХарРІ НАДУ "Магістр", 2006. - 304 с.
2. Жаліло Л., Солоненко І., Волос Б. та ін. Охорона громадського здоров'я: управлінські аспекти: Навч. посіб. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – 142 с.
12. Стратегічні напрямки розвитку охорони здоров'я в Україні.: Моногр. / За ред. В.М.
3. Лехан. (У складі авт. кол. Л.І. Жаліло, І.М. Солоненко та ін.). – К.: Сфера, 2001. – 176 с.
4. Фірсова О. Д. Економічні засади державного регулювання охорони здоров'я = Economic principles of state regulation in health care : навч. посіб. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - Київ : НАДУ, 2019. - 190 с.
5. Кульгінський Є. А. Процеси євроінтеграції та їх вплив на реформи системи охорони здоров'я в Україні. Держава та регіони. Серія Державне управління. 2016. Вип. 3. С. 38-42.
6. Федоренко Т. А. Міжнародні стандарти партисипаторної демократії як підґрунтя забезпечення участі громадськості в державному управлінні у сфері охорони здоров'я в Україні. Вісник Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Серія Державне управління. 2017. № 3. С. 95-102.
7. Гузій О. В., Устінов О. В. Медична реформа від Уряду на порозі впровадження: як це відбуватиметься? Український медичний часопис. 2017. № 5. С. 70-71.
8. Гузій О. В., Електронна система охорони здоров'я: детально про найближчі зміни. Український медичний часопис. 2018. № 1. С. 29-30.
9. Бойко С. Г. Порівняння моделей фінансово-економічної організації охорони здоров'я України та країн Європейського Союзу. Держава та регіони. Серія Державне управління. 2016. Вип. 2. С. 40-44.
10. Фойгт Н. А. Державне управління охороною суспільного здоров'я в умовах демографічного старіння в Україні [Текст] : монографія / Н. А. Фойгт ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - К. : ДКС Центр, 2011. - 319 с.
11. Авраменко Т. П. Державне управління системою охорони здоров'я в умовах системних змін в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. Держава та регіони. Серія Державне управління. 2014. Вип. 2. С. 89-95
12. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гоголя та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с.
13. Даниленко Л.І. Модернізація змісту, методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи Київ: Логос, 2002. 140с.
14. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посібник Київ Знання 2006. 365с

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра управління та бізнес-адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 111 (вхід з вул. Чорновола) тел. +38 (099) 668-04 09 – ст. лаборант кафедри Надія Володимирівна Качур https://kutba.pnu.edu.ua/ kutba@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/mbakafedra https://www.instagram.com/kafedra_mba/
Викладач	Томашевська Антоніна Василівна кандидат економічних наук, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування, спікер Школи управлінців нової генерації.
Контактна інформація викладача	+380505628764 antonina.tomashevaska@pnu.edu.ua

Політика курсу

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/

Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з
	викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)» - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/

Викладач

Томашевська А.В.